

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

3. kvartal 2015

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skilles det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Tale Helen Seldal (tlf. 22 95 94 51).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I tredje kvartal 2015 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller fylkeskommunen til vann- og vindkraftproduksjon med en samlet forventet årsproduksjon på om lag 0,9 TWh, fordelt på 0,6 TWh vindkraft og 0,3 TWh vannkraft. Det ble gitt endelig avslag til 0,2 TWh vannkraftproduksjon. I løpet av de tre første kvartalene 2015 er det sammenlagt gitt endelig tillatelse til 2,6 TWh ny kraftproduksjon og 2,6 TWh har fått endelig avslag. Tilsvarende tall for de tre første kvartalene i 2014 var 1,8 TWh ny kraftproduksjon og 1,1 TWh endelige avslag.

I tredje kvartal ga myndighetene endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 19 små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 207 GWh. I samme periode ga myndighetene samlet sett endelig avslag til 15 søknader om små vannkraftverk.

Det er gitt endelig tillatelse til ett vannkraftverk over 10 MW med en årsproduksjon på 33 GWh, og tre opprustings- og utvidelsesprosjekter for vannkraft med en samlet produksjonsøkning på 55 GWh.

OED har i tredje kvartal gitt endelig konsesjon til ett vindkraftverk med en årsproduksjon på 0,6 TWh. Dette er Tonstad vindkraftverk i Vest-Agder.

Hittil i 2015 er det trukket vann- og vindkraftprosjekter med en samlet produksjon på om lag 2,2 TWh.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

Til sammen er det registrert 2,0 TWh vannkraft og 36 GWh vindkraft under bygging ved utgangen av tredje kvartal. Om lag halvparten av vannkraftproduksjonen under bygging er knyttet til opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg.

Det ble i tredje kvartal 2015 satt i drift tre nye små vannkraftverk, hvorav ett er definert som opprustings- og utvidelsesprosjekt, med en samlet årsproduksjon på 31 GWh. I tredje kvartal ble også to vindkraftverk satt i drift, med forventet årsproduksjon på til sammen 15 GWh.

I løpet av de tre første kvartalene er 290 GWh ny vannkraftproduksjon registrert satt i drift.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i tredje kvartal godkjent 15 nye anlegg, med en samlet årsproduksjon på 146 GWh. I løpet av de tre første kvartalene er til sammen 525 GWh godkjent i elsertifikatsystemet.

Sammenlagt er nå 2,9 TWh godkjent i elsertifikatsystemet, hvorav nær tre fjerdedeler inngår i måloppnåelsen på 26,4 TWh.

I tredje kvartal 2015 åpnet NVE opp for søknader innenfor utvidet overgangsordning for elsertifikater. Utvidelsen gjelder fra 1.1.2016 og omfatter alle nye vannkraftanlegg som har hatt byggestart etter 1. januar 2004. NVE forventer at omkring 240 vannkraftverk vil søke om elsertifikater som følge av endringene. Antall søknader under behandling har i tredje kvartal 2015 økt med 104 søknader. NVE behandler søknader innenfor overgangsordningen fortløpende, men fatter ikke vedtak om godkjenning av kraftverk før loven trer i kraft i januar 2016.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	3. kvartal 2015			Sum 2015		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	19	67	207	70	195	604
Opprusting og utvidelse	3	28	55	8	30	91
Vannkraft > 10 MW	1	12	33	6	83	279
Vindkraft	1	200	622	6	527	1 654
Sum	24	307	917	90	835	2 629

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	3. kvartal 2015			Sum 2015		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	15	51	155	45	152	467
Opprusting og utvidelse	1	0	28	2	0	39
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	1	30	101
Vindkraft	0	0	0	6	669	1 954
Sum	16	51	183	54	852	2 561

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader kommet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	3. kvartal 2015			Sum 2015		
	Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW
Små vannkraftverk (<10 MW)	2	3	10	20	61	205
Opprusting og utvidelse	1	5	21	3	9	37
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	1	14	47
Vindkraft	2	5	15	2	5	15
Sum	5	13	46	89	89	305

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, så langt NVE har fått melding om dette.

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	42	166	515	426	992	3 127	468	1 159	3 642
Opprusting og utvidelse	19	480	902	23	265	502	42	745	1 404
Vannkraft > 10 MW	6	207	539	16	323	998	22	530	1 537
Vindkraft	1	13	36	53	4384	12225	54	4397	12261
Sum	68	867	1992	518	5964	16852	586	6831	18844

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	516	1 477	4 567	0	0	0
Opprusting og utvidelse	62	955	1942	2	0	155
Vannkraft > 10 MW	29	926	2639	2	54	136
Vindkraft	43	5 195	14 780	14	1 889	5 894
Sum	650	8553	23 929	18	1 943	6 185

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader og saker til klagebehandling. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	3. kvartal 2015			Sum 2015		
	Antall	MW *	GWh *	Antall	MW *	GWh *
Innkommne søknader				127		
Godkjente anlegg	15	169	146	52	1183	525
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>				13	314	63
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>				39	869	462
Avslag	0	0		2	5	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

* MW-verdier gjelder hele anlegget, også når kun deler av produksjonen er sertifikatberettiget.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs internettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Saksgang-for-konsesjonssoknader/>